

Σε κοινή πορεία Υπουργείο Υγείας, φορείς και επαγγελματίες υγείας με στόχο την Ψηφιακή Μεταρρύθμιση στην Υγεία

Ολοκληρώθηκε με μεγάλη επιτυχία το Health IT Conference 2021

Πάνω από 450 στελέχη Πληροφορικής Νοσοκομείων, ΥΠΕ και φορέων υγείας της χώρας, Διοικητές Νοσοκομείων και ΥΠΕ, εκπρόσωποι του υπουργείου Υγείας, της ΗΔΙΚΑ, του ΕΟΠΥΥ, επαγγελματίες υγείας, εκπρόσωποι εταιρειών του ιδιωτικού τομέα, εκπρόσωποι ερευνητικών ιδρυμάτων και μέλη του ακαδημαϊκού χώρου, συναντήθηκαν διαδικτυακά στις 15 και 16 Ιουνίου στο συνέδριο Health IT, σε έναν στρατηγικό διάλογο για τον ψηφιακό ανασχηματισμό της χώρας.

Το Health IT Conference διοργανώθηκε και φέτος από το Health Daily και το Netweek της BOUSSIAS, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και με τη συνεργασία του HL7 Hellas, της ΗΔΙΚΑ Α.Ε., του Ελληνικού Συνδέσμου Πληροφορικής Υγείας (ΕΣΠΥ) και του Ινστιτούτου Πληροφορικής του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ).

Με έμφαση σε θέματα όπως η διαχείριση της πανδημίας μέσω των ψηφιακών εργαλείων και εφαρμογών, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στο ΕΣΥ και η διαλειτουργικότητα μεταξύ των φορέων παροχής υπηρεσιών Υγείας δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και με την παρουσίαση σημαντικών εξελίξεων πάνω σε θέματα όπως η άυλη συνταγογράφηση, οι mobile υπηρεσίες υγείας στη διάθεση του πολίτη, η τηλεϊατρική, τα μεγάλα δεδομένα υγείας, η τεχνητή νοημοσύνη στην υγεία κ.ά, το συνέδριο αποτέλεσε και φέτος ένα σημαντικό forum διαλόγου γύρω από τη Στρατηγική για την Ηλεκτρονική Υγεία.

Στις προκλήσεις και στις ευκαιρίες που πρέπει αντίστοιχα να αντιμετωπίσει και να εκμεταλλευτεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός στον Τομέα της Υγείας στην Ελλάδα, αναφέρθηκε ο **Γενικός Γραμματέας Δημόσιας Υγείας Γιάννης Κωτσιόπουλος**, ανοίγοντας το συνέδριο. Όπως ανέφερε, οι 4 πυλώνες στους οποίους βασίζεται το Εθνικό Πρόγραμμα για τον Ψηφιακό Μετασχηματισμό στην Υγεία που έχει υποβληθεί και στο Ταμείο Ανάκαμψης για να λάβει χρηματοδότηση είναι οι εξής: εξάλειψη των ανισοτήτων στην πρόσβαση σε υπηρεσίες Υγείας, προσφορά λύσεων με νέες ψηφιακές υπηρεσίες στον πολίτη, να αποτελέσει ένα αξιόπιστο συνεργάτη του επαγγελματία Υγείας και τέλος η δημιουργία πλήρως ψηφιοποιημένων νοσοκομείων που επιπλέον θα είναι και ασφαλέστερα για τους ασθενείς. Η εφαρμογή του Ηλεκτρονικού Φακέλου Υγείας, το Ψηφιακό Πρόγραμμα για τον Καρκίνο, η Ψηφιακή αναβάθμιση των νοσοκομείων και η διευρυμένη χρήση της τηλεϊατρικής είναι οι 4 στόχοι του Εθνικού Προγράμματος που θα αρχίσουν να υλοποιούνται από τους επόμενους μήνες. Η κυβέρνηση θα δώσει ιδιαίτερη έμφαση στη βιωσιμότητα του ψηφιακού μετασχηματισμού στην Υγεία, εξασφαλίζοντας του πόρους για την κάλυψη του κόστους λειτουργίας των ψηφιακών συστημάτων, αλλά και στην ανάπτυξη των «ψηφιακών ηγετών» (digital clinical leaders) μέσα στα νοσοκομεία, οι οποίοι θα αναλάβουν την ψηφιακή αναβάθμισή τους. Αναφερόμενος στην Αγορά Πληροφορικής στην Ελλάδα, ο κ. Κωτσιόπουλος είπε ότι μπορεί να επενδύσει στον Ψηφιακό Μετασχηματισμό, με προϋπόθεση την προσαρμογή στους κανόνες και το σεβασμό του Δημοσίου ως πελάτη.

Ο **Δημοσθένης Αναγνωστόπουλος**, Γενικός Γραμματέας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης εξήγησε πως σχετικά με τη διαχείριση της πανδημίας ανέφερε τέσσερις αποφάσεις οι οποίες επέτρεψαν την παροχή των εργαλείων που οδήγησαν στη βέλτιστη οργάνωση του εμβολιασμού. Η πρώτη ήταν η απόφαση να χρησιμοποιηθούν πολλαπλά κανάλια επικοινωνίας με τον πολίτη, καθώς πέρα από τους κωδικούς του taxisnet, υπάρχει και το κανάλι του φαρμακείου και το κανάλι του ΚΕΠ, όπου οι πολίτες

μπορούν να κλείσουν τα ραντεβού και να εξυπηρετηθούν. Η δεύτερη ήταν η απόφαση να υπάρχουν μοναδικοί ενιαίοι κωδικοί για τη δημόσια διοίκηση. Η τρίτη ήταν η ενεργητική επικοινωνία μεταξύ του κράτους και του πολίτη, με την αποστολή μηνυμάτων και με την ενημέρωση και για τις δράσεις που σχετίζονται με τον εμβολιασμό και την υπενθύμιση των ραντεβού. Η τέταρτη στρατηγική επιλογή ήταν ότι σε καμία επικοινωνία του πολίτη με το κράτος δεν χρειάστηκε κανένα δικαιολογητικό είτε για την κράτηση ραντεβού είτε για να την παραλαβή του πιστοποιητικού. Τα αποτελέσματα που έχουν προκύψει από πλευράς εφαρμογών δεν αφορούν μόνο τα εμβολιαστικά ραντεβού και την ενημέρωση του πολίτη, αλλά αποτυπώνονται και στο ψηφιακό πιστοποιητικό του εμβολιασμού και στη δημιουργία των βεβαιώσεων του διαγνωστικού ελέγχου.

Ο Γενικός Γραμματέας Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, Μάριος Θεμιστοκλέους εξήγησε πώς διαχειρίστηκε το Υπουργείο την πανδημία και ποια παρακαταθήκη υπάρχει πλέον, ώστε να πραγματοποιηθεί το βήμα της επόμενης ημέρας. Η δημιουργία υπηρεσιών έχει τον ασθενή ως κέντρο και εστιάζει σε τέσσερις βασικούς άξονες οι οποίοι αφορούν την ολιστική αντιμετώπιση φροντίδας, την ενίσχυση της πρόληψης, τη διαχείριση των χρόνιων παθήσεων και τη χρηματοδότηση βάσει των αποτελεσμάτων μέσω ξεκάθαρων και μετρήσιμων δεικτών. Όλα αυτά δεν μπορούν να γίνουν πραγματικότητα χωρίς έναν ψηφιακό μετασχηματισμό στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας ώστε να εξασφαλιστεί η πρόσβαση του πολίτη σε ένα ανθρωποκεντρικό σύστημα υγείας, επιτυγχάνοντας την άμβλυση των κοινωνικών ανισοτήτων. Παράλληλα το Υπουργείο στηρίχθηκε στην ψηφιοποίηση για τη δημιουργία ενός νέου μοντέλου για τη διεξαγωγή των εμβολιασμών. Στόχος ήταν η διαχείριση της εφοδιαστικής αλυσίδας για τη βέλτιστη εξυπηρέτηση του πολίτη. Τέλος η ψηφιοποίηση ολοκληρώθηκε δημιουργώντας έναν πύργο ελέγχου (control tower) επιτρέποντας την επιτυχή κάλυψη των αναγκών με βάση τον αριθμό εμβολίων. Στη συνέχεια ο κύριος Θεμιστοκλέους παρουσίασε τη ψηφιακή στρατηγική για τη βελτιστοποίηση παροχής υπηρεσιών υγείας στον πολίτη με ανθρωποκεντρικό πρόσημο οι οποίες εστιάζουν σε βασικούς άξονες όπως ο Ατομικός Ηλεκτρονικός Φάκελος Υγείας και τα e-ραντεβού, η ανάπτυξη των δυνατοτήτων τηλεϊατρικής, ο Ψηφιακός Μετασχηματισμός του ΕΟΠΥΥ και η ηλεκτρονική συνταγογράφηση και διαχείριση φαρμάκων. Βεβαίως για την επίτευξη αυτών των στόχων θα πρέπει να υπάρξει αναδιάρθρωση του δικτύου πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, επένδυση στο ανθρώπινο δυναμικό, ανακαίνιση των κτιρίων και αναβάθμιση του ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού.

Ο Παναγιώτης Αρκουμανέας, Πρόεδρος του ΕΟΔΥ στην ομιλία του αναφέρθηκε στο ηλεκτρονικό σύστημα διαχείρισης συμβάντων των κινητών ομάδων υγείας. Συγκεκριμένα οι κινητές ομάδες υγείας στελεχώνονται με περισσότερα από 1.500 άτομα και πραγματοποιούν χιλιάδες δειγματοληψίες καθημερινά, καλύπτοντας το σύνολο της επικράτειας, από τον Έβρο μέχρι την Κρήτη. Αυτό το δίκτυο κινητών ομάδων δεν θα μπορούσε βεβαίως να οργανωθεί και να διοικηθεί αν δεν υπήρχε η υποστήριξη από ένα ποιοτικό πληροφοριακό σύστημα. Επιλέχθηκε λοιπόν ένα άρτιο σύστημα το οποίο επιτρέπει την παρακολούθηση και την επικοινωνία με τις μονάδες που βρίσκονται στο πεδίο και πραγματοποιούν μαζικές ανοικτές δειγματοληψίες. Πριν την εφαρμογή του συγκεκριμένου συστήματος όλες οι καταγραφές γινόταν με το χέρι και χρειαζόταν εκατοντάδες διοικητικά στελέχη για να κάνουν τις απαραίτητες καταχωρήσεις. Συνεπώς όταν επιτεύχθηκε η μηχανογράφηση των συστημάτων άλλαξε όλη η εικόνα. Πλέον οι καταχωρήσεις πραγματοποιούνται μέσω PDA με εύκολο και απλό τρόπο. Χάρη λοιπόν στο πληροφοριακό σύστημα που σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε σωστά από την αρχή, παρά τις πολλές προκλήσεις που υπήρχαν, μπορούμε ανά πάσα στιγμή να δούμε που βρίσκεται κάθε κινητή μονάδα και ποιες από τις δράσεις της έχει φέρει σε πέρας. Συγχρόνως το σύστημα προσφέρει τη δυνατότητα εξαγωγής αναλυτικών report σχετικά τη δράση των κινητών μονάδων όποια στιγμή και αν ζητηθεί αυτό.

Την πρώτη ημέρα του συνεδρίου ιδιαίτερο ενδιαφέρον είχε η **Στρογγυλή Τράπεζα για τα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία στον τομέα της ψηφιακής υγείας** και τις μεθόδους αξιοποίησης τους. Στο πάνελ συμμετείχαν ο **Θεόδωρος Σκυλακάκης, Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών**, ο **Γιάννης Λουμάκης, Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος της Unisystems**, ο **Άγγελος Μαγκλής, Ιδρυτής της ΑΤΛΑΝΤΙΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ Α.Ε.** και ο **Δημήτρης Βασιλόπουλος, Senior Director, Marketing & Sales, Public Sector Business Unit της Intrasoft International**. Τον συντονισμό του πάνελ είχε ο **Γεώργιος Κακουλίδης, Πρόεδρος του Ελληνικού Συνδέσμου Πληροφορικής Υγείας (ΕΣΠΥ)**. Οι συμμετέχοντες συμφώνησαν πως ο ψηφιακός μετασχηματισμός της υγείας είναι πλέον μονόδρομος. Στο πακέτο στήριξης του ταμείου ανάκαμψης που θα περιλαμβάνει επιδοτήσεις ύψους 18 δις. αναφέρθηκε ο κύριος Σκυλακάκης, καθώς το κομμάτι της ψηφιακής υγείας θα αποτελεί ένα σοβαρό μέρος του προϋπολογισμού. Παράλληλα επισήμανε πως το πακέτο περιλαμβάνει τη δυνατότητα χρησιμοποίησης όλων των δανείων αποκλειστικά για ιδιωτικές επενδύσεις με σχεδόν μηδενικό επιτόκιο έτσι ώστε να καλυφθεί το τεράστιο επενδυτικό κενό που υπάρχει στη χώρα την τελευταία δεκαετία. Μέσα στις επιλεξιμότητες του ταμείου είναι και η ψηφιακή επιλεξιμότητα η οποία θα συνδυαστεί με το αν οι προτάσεις αφορούν σημειακές ψηφιακές επενδύσεις, δηλαδή αποκλειστικά ψηφιακές επενδύσεις, ή αν θα πρόκειται για ευρύτερες επενδύσεις που έχουν και ψηφιακό χαρακτήρα.

Ένα από τα highlights της πρώτης ημέρας του συνεδρίου ήταν επίσης η ομιλία του Nico Gariboldi, Sr. Director του Pfizer Center for Digital Innovation Site Lead, που ανέφερε ότι η παγκόσμια ψηφιακή στρατηγική της Pfizer εστιάζει στην ψηφιακή ανάπτυξη φαρμάκων, στη βελτίωση της υγείας αλλά και της εμπειρίας του ασθενή, στη χρήση AI και Analytics για την επεξεργασία του πλήθους των δεδομένων ώστε οι διαδικασίες να γίνουν πιο αποδοτικές και πιο ευέλικτες. Στη συνέχεια ο κύριος Nico Gariboldi παρουσίασε το κέντρο ψηφιακής καινοτομίας της Pfizer στη Θεσσαλονίκη, εξηγώντας τους λόγους που επιλέχθηκε η Ελλάδα και συγκεκριμένα η Θεσσαλονίκη. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο έπαιξε η μεγάλη συγκέντρωση ψηφιακού ταλέντου, καθώς και η ύπαρξη ενός ενεργού οικοσυστήματος καινοτομίας. Παράλληλα καθοριστικό παράγοντα αποτέλεσε η ισχυρή εστίαση των αρχών στις νέες ψηφιακές τεχνολογίες αλλά ακόμα και η ζώνη ώρας στην οποία βρίσκεται η Θεσσαλονίκη καθώς βελτιστοποιεί την παγκόσμια συνεργασία και συνεπώς την παραγωγικότητα.

Τη δεύτερη ημέρα του συνεδρίου άνοιξε με ομιλία της η **Γιώτα Παπαρίδου, Πρόεδρος του Συνδέσμου Επιχειρήσεων Πληροφορικής & Επικοινωνιών Ελλάδας (ΣΕΠΕ)**, η οποία επισήμανε πως η πανδημία άλλαξε θεμελιωδώς τα πλαίσια λειτουργίας οργανισμών και επιχειρήσεων. Πλέον όλοι θέτουν την υγεία και τον ψηφιακό μετασχηματισμό ως κεντρικούς άξονες ευημερίας και ανάπτυξης και σε ευρωπαϊκό αλλά και σε εθνικό επίπεδο. Μάλιστα στο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης της οικονομίας, το οποίο πρόσφατα κατατέθηκε από την κυβέρνηση, αυτοί οι δύο πυλώνες ορίζονται ως απόλυτα επείγουσες προτεραιότητες. Με περισσότερες από 4600 επιχειρήσεις, 260000 εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης και κύκλο εργασιών τα 13,3 δισεκατομμύρια το 2020, ποσοστό που αντιστοιχεί περίπου στο 8% του ΑΕΠ, ο κλάδος της τεχνολογίας συνέβαλε με όλες του τις δυνάμεις στη βέλτιστη στήριξη των ιδιαίτερων προβλημάτων και θεμάτων που αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία και οικονομία.

Στη συνέχεια ο **Παντελής Αγγελίδης, Founder της εταιρείας VIDAVO, πρώην Πρόεδρος του Συνδέσμου Εταιρειών Καινοτόμων Εφαρμογών Ελλάδος (ΣΕΚΕΕ)**, στην ομιλία του εστίασε σε δύο ζητήματα. Το πρώτο αφορά το θεσμικό πλαίσιο της τηλεϊατρικής και γενικότερα της ψηφιακής υγείας, ενώ το δεύτερο ζήτημα αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τα σχετικά έργα που εντάσσονται σε αυτόν και ανέφερε ότι σε αυτή τη διαδικασία του σχεδιασμού θα πρέπει να υπάρχει ενεργή εμπλοκή των δύο βασικών κοινοτήτων, της ιατρικής και της τεχνολογικής

κοινότητας και επίσης θα πρέπει να αξιοποιηθούν καλές πρακτικές οι οποίες υπάρχουν και στη χώρα μας.

«Για να επιτευχθεί η ψηφιοποίηση του συστήματος υπάρχουν πολλοί παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψιν και το τεχνικό κομμάτι είναι ίσως το πιο απλό», δήλωσε χαρακτηριστικά ο **Αλέξανδρος Μπέρλερ, Αντιπρόεδρος του HL7 Hellas, IHE Europe**. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός του χώρου της υγείας θα πρέπει να βασίζεται στη λογική της μείωσης του ψηφιακού χάσματος και της μετάβασης από ένα σύστημα θεραπείας σε ένα σύστημα υγείας δίνοντας έμφαση στην πρόληψη και παράλληλα σχεδιάζοντας τις ψηφιακές διαδρομές του πολίτη μέσω της συνεργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Στη λογική αυτή και με βάση τη διεθνή διαδικασία υπάρχει μια μεταβατική πορεία στο πως η διαλειτουργικότητα και η ανταλλαγή ιατρικών πληροφοριών μετεξελίσσεται στον χρόνο. Η ευρωπαϊκή επιτροπή ήδη σχεδιάζει το European Exchange Format of EHR εντάσσοντας και νέα κλινικά έγγραφα τα οποία θα τυποποιηθούν σε κλινικό επίπεδο, όπως τα εργαστηριακά αποτελέσματα, τα ιατρικά εξιτήρια και τα πορίσματα των ακτινοδιαγνωστικών εξετάσεων, όλα αυτά με σκοπό να μπορούμε να τροφοδοτήσουμε με ποιοτικά δεδομένα το European Health Data Space. Οδεύουμε λοιπόν σε ένα μέλλον που τα πάντα θα είναι διασυνδεδεμένα και θα πρέπει να σχεδιαστεί εκ των προτέρων ένα σύστημα που θα επιτρέπει τη σταδιακή ένταξη και τη διασύνδεση διαφορετικών οντοτήτων. Βασικός πυλώνας αυτής της διαδικασίας είναι τα προφίλ Ολοκλήρωσης τα οποία αποτελούν μια τυποποιημένη μεθοδολογία υλοποίησης της τυποποίησης ιατρικών δεδομένων, κλινικών εγγράφων και ανταλλαγής δεδομένων. Αυτή τη στιγμή υπάρχουν πάνω από 250 προφίλ ολοκλήρωσης που έχουν προταθεί, υλοποιηθεί και χρησιμοποιούνται ήδη σε διάφορες χώρες.

Ψηφιακή αναβάθμιση των νοσοκομείων του ΕΣΥ

Στο σημαντικό ρόλο των επαγγελματιών Υγείας στον σχεδιασμό της ψηφιακής αναβάθμισης των νοσοκομείων του ΕΣΥ, εστιάστηκε η συζήτηση στο **στρογγυλό τραπέζι «Ο ρόλος των επαγγελματιών Υγείας στο σχεδιασμό των ψηφιακών λύσεων» που συντόνισε ο ΓΓ Υπηρεσιών Υγείας, Ιωάννης Κωτσιόπουλος.**

Ο **Αν. Διοικητής του ΚΑΤ, Παν. Γιαννόπουλος**, τόνισε τον κομβικό ρόλο της Διοίκησης του Νοσοκομείου που σε συνεργασία με την ομάδα εργασίας που συστάθηκε για τον ψηφιακή αναβάθμιση του Ιδρύματος, κατάφερε σημαντικά βήματα σε αυτό το ζήτημα. Όπως ανέφερε, τα νέα ψηφιακά συστήματα για να πετύχουν, πρέπει να εξυπηρετούν στη καθημερινότητά τους, τους επαγγελματίες υγείας. Ο **Νικόλαος Παιδακάκος, Νευροχειρουργός Επιμελητής Β', ΓΝΑ Γεννηματάς**, μίλησε για το πώς αντιλαμβάνεται η ιατρική κοινότητα τη χρήση του ιατρικού φακέλου, που από κοινωνική σκοπιά επαναπροσδιορίζει τη σχέση γιατρού-ασθενή, αλλά και για το σημαντικό ρόλο του Ψηφιακού Ηγέτη στα νοσοκομεία που πρέπει να συνδυάζει κλινική εμπειρία, γνώσεις πληροφορικής και ηγετικά προσόντα.

Ο **Δημήτριος Ρούσσο, Προϊστάμενος Αυτοτελούς Τμήματος Οργάνωσης & Πληροφορικής, Γ.Ν. Σύρου**, αναφέρθηκε στο επιτυχημένες προσπάθειες για την ψηφιακή αναβάθμιση του νοσοκομείου της Σύρου. Τόνισε την ανάγκη ύπαρξης στελεχωμένων και κατηρτισμένων υπηρεσιών πληροφορικής για να επιτευχθεί η ψηφιακή αναβάθμιση των νοσοκομείων αλλά και την ανάγκη θεσμοθέτησης της εφημέρευσης του προσωπικού πληροφορικής στα νοσοκομεία. Ο **Γιώργος Κούρτης, Προϊστάμενος Νοσηλευτής ΜΕΘ2, Κέντρο Αναπνευστικής Αποκατάστασης, Νοσοκομείο «Σωτηρία»**, αναφέρθηκε στα πολύ σημαντικά βήματα ψηφιακής αναβάθμισης που έχουν γίνει στο Σωτηρία, καθώς και στο μητρώο ασθενών COVID που στην πανδημία αποτέλεσε πολύ σημαντικό

εργαλείο άντλησης πληροφοριών. Τόνισε επίσης ότι πρέπει να αναπτυχθεί και Ιατρονοσηλευτικός φάκελος που θα πρέπει να συνδεθεί με τον Ιατρικό Φάκελο, που θα διευκολύνει και θα βελτιώσει και την δουλειά των νοσηλευτών με στόχο τις βελτιωμένες υπηρεσίες υγείας.

Στη διάρκεια των δύο ημερών του συνεδρίου παρουσιάστηκαν καινοτόμες λύσεις Μονάδων Υγείας, ΥΠΕ και Υποστηρικτικών Κέντρων καθώς και οι Ευρωπαϊκές Δράσεις Ψηφιακής Καινοτομίας.

Χρυσό Χορηγό του συνεδρίου ήταν οι εταιρείες COSMOTE, Netbull, Pfizer, Χορηγοί οι εταιρείες Γνώμων Πληροφορικής ΑΕ, MainSys, Philips , Roche και Υποστηρικτές η IQVIA και Siemens Healthineers .

Ιστοσελίδα συνεδρίου: <https://www.healthitconference.gr/>